

ကတ္တရာ အက်ကြောင်းထဲက မှိုန

ယခုတလော ရောဘတ် အမည်ရှိ အမေရိကန် လူဖြူတစ်ယောက် သီးခြား တစ်ပတ်နှစ်ရက် တရားထိုင်လျက်ရှိသည်။ ရောဘတ်သည် မြန်မာပြည် ရန်ကုန်၊ မန္တလေးနှင့် ပုဂံဒေသများသို့ ရောက်ဖူးသည်။ အမှတ်တရ ရိုက်ခဲ့သည့် ဓာတ်ပုံများကို ယူလာပြီး ပြရာတွင် အိမ် အပေါ်ထပ်မှ လမ်းဖက်သို့ ဝါးလုံးတန်း ထိုးပြီး အဝတ်အစားများ တွဲလောင်းချိတ် လှန်းထားပုံ၊ သင်္ကန်းဝတ်နှင့် သပိတ်ကို ပိုက်ပြီး ထမင်းဆိုင်တွင် တောင်းခံနေကြပုံ၊ ဈေးတန်းက ငါးပိ ငါးခြောက်ပုံ၏ ဘေးတွင် လူလတ်ပိုင်းအရွယ် အမျိုးသမီး တစ်ယောက် သနပ်ခါး ပါးကွက်နှင့် ဆေးလိပ်ကို ခဲပြီး ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်နေပုံ၊ လူတွေ ဘုန်းကြီး တွေ ကားခေါင်မိုးပေါ်တွင် ပြုတ်သိပ် တက်စီးနေကြပုံ၊ ရေတုံကင်ဘေးတွင် လူကြီးရော ကလေးပါ အလှအယက် ရေခပ်နေကြပုံနှင့် ယင်းနှင့် အလားတူ ပရမ်းပတာ ဖြစ်နေတဲ့ ဓာတ်ပုံ အများအပြား တွေ့ရသည်။

"ရန်ကုန်မှာ ရွှေတိဂုံဘုရားကို ရောက်ခဲ့လား"

"အိုး၊ ရောက်ခဲ့တာပေါ့၊ ဧရာမ ဘုရားကြီး"

"ဓာတ်ပုံ ရိုက်ခဲ့သေးလား"

"မရိုက်ခဲ့မိဘူး၊ အင်တာနက်မှာ ရှာရင် ရတယ်။ အခု တွေ့ရတဲ့ ပုံတွေက ပိုစိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပြီး ရှားပါးတယ်"

"ရောဘတ်ရေ .. မင်းလို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး ပွင့်လင်းတဲ့ နိုင်ငံသား တစ်ယောက်အနေနဲ့ နိမ့်ကျ စုတ်ချာတာကိုရော၊ ခမ်းနားကြီးကျယ် တာကိုပါ မြင်တွေ့ရတဲ့အတိုင်း မှတ်တမ်းတင်မှ မျှတမှာပေါ့ကွာ"

ရောဘတ်က ဘာမျှမပြောဘဲ ပြုံးစိစိနှင့် ပခုံးကို တွန့်ပြီး လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကို လှန်ပြသည်။ ဘာကို ဆိုလိုသည်တော့ မသိလိုက်ပါ။

ထို့နောက် မေးခွန်း တစ်ခုမေးသည် -

"ဗုဒ္ဓဟာ တရားအားလုံးကို သိပြီးဖြစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ကိုယ်တိုင် ခွင့်မပြုဘူးလို့ တားမြစ်ပြီးမှ သူတစ်ပါးက တိုက်တွန်းလို့ လိုက်လျောပေးရတာမျိုး တွေ့တယ်။ ဒါက ဘာသဘောလဲ"

"ဘယ်ကိစ္စမျိုးမှာ အဲဒီလို လုပ်ခဲ့တာလဲ၊ သိရင် ပြောပါလား"

"ဥပမာပေါ့လေ၊ သူ့မွေးစားမိခင် (မိထွေးတော်ဂေါတမီ)က ရဟန်းမိန်းမ(ဘိက္ခုနီ)ပြုခွင့် တောင်းတဲ့အခါ အကြိမ်ကြိမ် ငြင်းပြီးမှ ရဟန်းတစ်ပါး (အရှင်အာနန္ဒာ)က မွေးစားမိခင် ကိုယ်စား တောင်းပန်ပေးလို့ ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။ ဒီလို သူတစ်ပါးရဲ့ ဖိအားနဲ့ အလျှော့ပေးတာမျိုးကို ကျုပ် သဘော မကျနိုင်ဘူး။ တရားအားလုံးကို တကယ်သိခဲ့ရင် အစကတည်းက တိတိကျကျ ဆုံးဖြတ်နိုင်မှာပေါ့။ ခွင့်ပြုတယ် မပြုဘူး ဒီနှစ်မျိုးပဲ ရှိတယ်"

"ဒီမှာ ရောဘတ် .. မကြာခင်က သတင်းစာထဲမှာ ပညာရှင် တစ်ယောက် ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကြီးဆုံးနှင့် အပြည့်စုံဆုံး ဒိုင်နိုဆော ရုပ်ကြွင်းကြီးတစ်ခု တူးဖော်တွေ့ရှိတော့ ချီကာဂိုပြတိုက်က ဒီရုပ်ကြွင်းကို ဒေါ်လာ ၈-သန်းပေးပြီး ဝယ်သွားတဲ့သတင်း မင်း ဖတ်ရတယ် မဟုတ်လား"

"တီဗွီသတင်းမှာ ကြားလိုက်ရပါတယ်"

"အေး၊ ရတောင့်ရခဲ ပစ္စည်းဟာ သိပ်တန်ဖိုးရှိတယ်နော်။ ဒီလိုပါပဲ၊ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ရရှိတဲ့ ရဟန်းမိန်းမ(ဘိက္ခုနီ)အဖြစ်ဟာ ပိုမို တန်ဖိုးမြင့်ပါတယ်။ ပြီးတော့ မွေးစားမိခင် ကိုယ်စား ရဟန်းတော်က ထပ်ပြီးတောင်းပန်တဲ့အခါ ဗုဒ္ဓက စည်းကမ်းရှစ်ခုကို လိုက်နာနိုင်ရင် ဘိက္ခုနီ(ရဟန်းမိန်းမ) ပြုခွင့်ပေးမယ်လို့ မိန့်တော်မူတယ်။ ဒီတော့ မွေးစားမိခင်က ချမှတ်တဲ့ စည်းကမ်းကို ခြွင်းချက်မရှိ အလေးအနက် လိုက်နာပါမယ်လို့ အလွယ်တကူ ကတိပေးပါတယ်။ ဒီလိုဖြစ် လာမှာကို ဗုဒ္ဓဟာ ကြိုပြီး သိမြင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ တရားအားလုံးကို သိလို့ပဲပေါ့"

ရောဘတ်သည် မည်သို့မျှ ပြန်မပြောဘဲ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်အား စိုက်ပြီး ကြည့်နေသည်။ ရောဘတ်ကို အကဲခတ်ရသည်မှာ အတော်အတန်

နားလည်သွားပြီး လက်ခံလိုပုံပဲဟု ယူဆရသည်။ သူတို့ဆီက နှစ်သက် ဖွယ်တစ်ခုမှာ ကြောင်းကျိုး ဆီလျော်အောင် ရှင်းပြသည်ကို နားလည် သွားသောအခါ စကားမကပ်ဘဲ ကျေနပ် လက်ခံသွား တတ်သည့် သဘာဝ ဖြစ်သည်။

"ရောဘတ်၊ မင်းဟာ ပညာတတ်ပဲ။ ပညာတတ်ဆိုတာ စဉ်းစား ဉာဏ်ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ငါလည်း မင်းကို မေးစရာရှိတယ်"

"ဟုတ်ကဲ့၊ ရပါတယ်"

"ဖန်ဆင်းရှင် သို့မဟုတ် အနန္တတန်ခိုးရှင်က လူ့အစားအစာ အနေနဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို သတ်ဖို့ လူသားကို ခွင့်ပြုတယ်ဆိုရင် ဒီ ခွင့်ပြုချက်ဟာ မှန်ကန်ပါ့မလား"

"ဒါကတော့ အချို့ တိရစ္ဆာန်တွေကို လူ့အစားအစာ အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး တမင်သက်သက် ဖန်ဆင်းပေးထားတာပဲ ဥစ္စာ"

"ကောင်းပြီ၊ ဒါဖြင့် လူကိုလည်း လူသားစားတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေ အတွက် တမင် ဖန်ဆင်းပေးထားတယ်လို့ ဆိုနိုင်တဲ့ အတွက် လူသား စားတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကိုလည်း လူသတ်ခွင့် ပေးရမယ်"

"အင်း၊ ဒါမျိုး ကျုပ်တောင် မစဉ်းစားမိခဲ့ဘူး၊ ကပ်သီးကပ်သပ်"

"တို့ဘုရားကတော့ ဘယ်သက်ရှိသတ္တဝါကိုမှ မသတ်ဘူးလို့ တားမြစ်တယ်။ စဉ်းစားကြည့်လေ။ ဘယ်သူ့မှာမှ သူတစ်ပါး အသက်ကို သတ်ဖြတ်ဖို့ အခွင့်အရေး မရှိဘူး မဟုတ်လား။ နောက်ပြီး သူတစ်ပါး အသက်ကို သတ်တယ်၊ သတ်ဖြတ်ခွင့် ပြုတယ်၊ သတ်ဖြတ်ခိုင်းတယ် ဆိုရင်ကော ဒီလိုပြုမှုသူမှာ စစ်မှန်တဲ့ မေတ္တာတရားဆိုတာ ရှိနိုင်ပါ့လား"

ရောဘတ်သည် အမှတ်တမဲ့ဟန်ဖြင့် ဆတ်ကနဲ ခေါင်းနှစ်ချက် ညှိတ်ရင်း White Board ပေါ်တွင် မြန်မာအက္ခရာဖြင့် ရေးထားသည့် စာကြောင်းများကို လက်ညှိုးထိုးပြီး အဓိပ္ပာယ်ကို မေးသည်။

"စိတ္တံ ရက္ခေဝ မေဓာဝီ = ပညာရှိသည် စိတ်ကို စောင့်ထိန်းရာ၏။

စိတ္တံ ဂုတ္တံ သုခါဝဟံ = စောင့်ထိန်းထားသော စိတ်သည် စောင့်ထိန်းသူထံ ချမ်းသာကို ဆောင်ပို့၏။"

"စိတ်ကို ဘယ်လို ထိန်းစောင့်မလဲ။ အလုပ်မှာ လူတစ်ချို့ သိပ်အတ္တဆန်ပြီး အရမ်းလည်း ဒေါသကြီးတာပဲ။ စိတ်ရှည်အောင် ဘယ်လို လုပ်ရမလဲ။ ကျုပ်လဲ စိတ်ကို မထိန်းနိုင်ဘူး"

"တို့ဘုရားက အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ဆိုတာကို ဟောပါတယ်။ အစွန်းမရောက်အောင်နေရင် ဥပမာ အဆိုးကို မြင်တတ်သလို အကောင်းကို လည်း အသိအမှတ် ပြုနိုင်ရင်ပေါ့လေ။ ဒေါသကြီးတာကို သာမက လောဘကြီးတာ အတ္တဆန်တာကိုလဲ ထိန်းနိုင်တာပဲ။ စိတ်ကို ထိန်းနိုင်ရင် စိတ်ရှည်တတ်လာတာပဲ"

"အဲဒီ စိတ်ထိန်းနည်း ဆိုတာကို ပြောပြလေ"

"ဗုဒ္ဓပေးတဲ့ စိတ်ထိန်းနည်းကတော့ သတိပဋ္ဌာန်ဝိသနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုမှတ်ခြင်းပါပဲ။ ဒီနည်းနဲ့ စိတ်ကို ကောင်းကောင်း ထိန်းနိုင်ရုံမက ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ ရင့်သန်လာပြီး သဘာဝအမှန်ကိုသိလို့ ချမ်းသာစစ်ကို ရတယ်။ မင်း ဒီကို လာနေတာဟာ ဒါအတွက်ပဲ မဟုတ်လား"

"အင်း၊ ဆုံစည်းခွင့်ရတဲ့အတွက် ဂုဏ်ယူပါတယ်"

ရှင်းပြသည်ကို လက်ခံတတ်ခြင်းနှင့် ကောင်းသည်ကို အကောင်းပါဟု ဝန်ခံတတ်ခြင်းတို့မှာ တိုးတက်မှု၏ သင်္ကေတဟု ဆိုနိုင်မလားမသိ။

သူသည် သူ့အလုပ်ထဲမှာ စိတ်တိုပြီး ရန်ဖြစ်တတ်လွန်းလို့ စိတ်ကို ထိန်းနိုင်အောင် တရားလာထိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုကို (ရှိမခိုးသော်လည်း) လက်အုပ်ချီသည်။ သို့သော် သူ့ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေအရ ပြောင်းလဲဖို့ ခက်ခဲသည်။

ဖန်ဆင်းရှင် ဝါဒနှင့် ရုပ်ဝါဒ ထွန်းကားသည့် ဒေသတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သိမ်မွေ့ နက်နဲသော ကမ္မနိယာမ တရားတော်ကို ထုတ်ဖော်ရသည်မှာ ကတ္တရာ အက်ကြောင်းထဲ ' မှိုန ' ပေါက်သည်နှင့် တူပါ၏။ □